

Tillägg.

Sedan boken gavs ut sommaren 2020 har jag gjort en del tillägg.

Avsnitten om **Litt C, Mattsons/Edbergs, Sandviken, Oppgården, Gläksbacken** samt **Rävfarmen** har kompletterats. Dessa kompletteringar har arbetats i respektive kapitel i boken och de nya namn som tillkommit har lagts till i registret.

Utöver dessa tillägg följer här några ytterligare texter och bilder. De namn som förekommer i dessa tillägg har inte lagts till i registret.

Drunkning i Utålsviken

Ett urklipp ur Norrtelje tidning rapporterar utförligt om drukningsolyckan på Utålsviken midsommarafton 1933 då tre ungdomar drunknade medan två med nöd och näppe räddades sig iland. Clas Lunds faster Ester Lund var bland de drunknade. Farmodern Elsa och fastern Birgit klarade sig.

Utålsviken verkar vara en otursförföljd sjö, så liten och grund den än är (dock upp till 6 fot högre vattenstånd innan Långtögen sänktes!). Enligt artikeln drunknade fyra personer "under badning" i sjön den 22 juni 1770. 1893 inträffade ännu en drukningsolycka och slutligen omkom "ingenjör Brolinsson" den 11 december 1905 "under färd på skridskor".

Båtsmännen.

Sven-Olof Garland har i sin bok **Båtsmän i Roslagen** listat samtliga båtsmän vid i Estuna, Söderbykarl och Roslagsbro socknar. Från 1683, när indelningsverket inrättades, och fram till dess det upphörde kring år 1900, tjänstgjorde 15 båtsmän på vardera roten. Dessutom tillkom sex respektive åtta s.k. dubbleringar. Dubbleringar tillsattes när Sverige befann sig i krig.

Rote 69.

Fyra ordinarie och två dubbleringar anges som döda under tjänstgöring i rote 69. Om **Lars Larsson** antecknas "död i Pommern 1761". Han var antagligen en av de 20.000 svenska soldater som fördes över till Tyskland för att delta i ett av alla krig i området. Den svenska överheten hade räknat med att återta tysk mark som man förlorat i ett tidigare krig; det misslyckades. De flesta soldater som dog under krigstågen dog inte i strid utan av de sjukdomar, bland annat tyfus, som härjade i förläggningarna.

Herman Persson dog 32 år gammal 1778. Oklart varför, Sverige var det året inte i strid och det finns ingen särskild anteckning i husförhörlängden.

Johan Ersson blev 19 år gammal antagen som båtsman 1809 – och dog samma år. Antagligen var han en av de minst 7.000 svenska soldater som dog i det finska kriget 1808-1809 där Ryssland erövrade Finland.

Om **Eric Andersson** står det i kyrkboken "död i Piteå 12/1 1832". Ingen orsak anges. Sverige hade då inlett den långa perioden av fred som varade från 1814 till 2001 när vi gick med i USA:s krig mot Afghanistan.

Dubbleringen **Carl Ersson** dog 21 år gammal 1789. Troligen var han inkallad till Gustav III:s ryska krig 1788 - 1790.

Rote 79.

Två ordinarie och en dubblering antecknas som döda under sin tid som tjänstgörande båtsmän.

Petter Ulrich antecknas som "död" i kyrkboken 1801; han var då 36 år gammal. Ingen ytterligare förklaring ges. Sverige var för tillfället inte i krig och kanske dog han hemma eller ombord på något skepp.

Per Persson var 50 år gammal och därmed redo att avsluta sin tjänstgöring när han den 22 juni dör "i Husby Skederid på väg hem från Stockholm", som prästen antecknat. Fördubblingen **Erik Falk** dör 19 år gammal 1809, troligen dog även han i det olycksaliga Finska kriget 1808 - 1809.

Rote nr 69 Anderssvedja

Namn: ordinarie: Wiman (1721)
 fördubbling: Wiberg (1750)

Mantal i roten: Anderssvedja 4

Ordinarie

1683-1694 Johan Ersson Frimodig (nr 155, 300)
1720 Sverid Andersson Lind
1721-1745 Eric Persson, 19 år, Roslagsbro.
1749-1758 Axel Nilsson, fått legopass 1758.
1758-1761† Lars Larsson. Död i Pommern.
1764-1778† Herman Persson, 18 år, Lidingö.
1779-1782 Lars Larsson, 23 år, Roslagen.
1783-1790 Eric Persson, 17 år, Roslagsbro. Pension april 1791.
1791-1809 Per, 16 år, Söderbykarl. Tidigare fördubbling.
1809-1809† Johan Ersson, 19 år, Roslagsbro. Tidigare fördubbling.
1811-1812 Eric Olofsson, 22 år, Brändö.
1815-1832† Eric Andersson, 19 år, Roslagsbro.
1832-1837 Johan Jansson, 31 år, Vaddö. Pension februari 1838.
1837-1865 Anders Andersson, 18 år, Mora. Pension november 1874.
1865-1888 Per Olof Jansson, 30 år, Roslagsbro. Pension december 1890.

Roten vakant 31 augusti 1889

Fördubbling

1719† Bengt Bengtsson Herning. Död i fångenskap.
1723-1724 Mats Olsson Boman. Avsked för ålderdom.
1788-1789† Carl Ersson, 20 år, Roslagsbro.
1789-1790 Per, 15 år, Söderbykarl. Ordinarie 1791.
1809-1809 Johan Ersson, 19 år, Roslagsbro. Ordinarie 1809.
1809-1809 Johan Lagg, 22 år, Roslagen.

Rote nr 79 Anderssvedja

Namn: ordinarie: Flygare (1724)
 fördubbling: Wretman (1757)
Mantal i roten: Anderssvedja 1
 Väsby 1
 Bredsättra 2

Ordinarie

1683 Johan Tomsson (nr 173)
1694 Anders Persson Bärling (nr 310)
1724 Eric Olsson Wässman. Avsked för ålderdom
1724-1729 Nils Nilsson, 36 år, Roslagen. Avsked för ålderdom. Tidigare fördubbling.
1730-1750 Johan Larsson, 30 år, Roslagen. Pension juni 1751.
1750-1759 Per Ersson, 51 år.
1759-1760 Carl Carlsson, 26 år, Roslagen. Tidigare fördubbling.
1760-1793 Gabriel Pettersson, 19 år, Uppsala. Örlogsskeppet Prins Carl juli-augusti 1789, örlogsskeppet Ömheden augusti 1789. Tidigare fördubbling.
1794-1801† Petter Ulrich, 29 år, Stockholm.
1803-1809 Gustaf, 24 år, Roslagsbro.
1809-1827 Anders Matsson, 29 år, Roslagen.
1828-1845† Per Persson, 33 år, Vätö.
1845-1852 Jan Erik Ersson, 20 år, Bladåker. Avsked för sjukdom.
1852-1886 Jan Jansson, 20 år, Söderbykarl. Pension juni 1887.
1886-1890 Gustaf Daniel Eklund, 22 år, Söderbykarl. Avsked på egen begäran.

Roten vakant 8 december 1890

Fördubbling

1704-1724 Nils Nilsson, 16 år, Roslagen. Ordinarie 1724.
1757-1759 Carl Carlsson, 24 år, Roslagen. Ordinarie 1759.
1759-1760 Gabriel Pettersson, 18 år, Uppsala. Ordinarie 1760.
1761-1764 Eric Pettersson, 27 år, Roslagen.
1808† Nils Andersson.
1808† Sven Hedenström
1809-1809† Erik Falck, 19 år, Roslagen.
1809-1810 Gustaf Jacobsson, 17 år, Nyland.

Torp

Beläget strax
väster om gamla
bytomten

Förteckning över samtliga båtsmän och fördubblingar ur **Sven-Olof Garlands** bok **Båtsmän i Roslagen**.

Lyckmans.

Hilda Lyckman (f. 1875) var född Wiman, dotter till en av de sista båtsmännen i Anderssvedja. Hon tjänade som piga på Vätö och antagligen var det så hon träffade den jämnåriga maskinisten Erik Anton Lyckman (f. 1875). Han bodde i "Kokärret" i Harg och ägde fastigheten "Brännbolet, 1:35 av Harg no 8". De gifte sig i oktober 1912 och bara en månad senare föddes den första sonen, Erik Anton. Han dog redan efter ett par veckor. Två år senare föddes den andra sonen, Erik Sixten. Samma år som Sixten föddes varnades paret av både kyrkoherden och kyrkorådet för "oenighet i äktenskapet". 1917 upplöste Domkapitlet äktenskapet och Hilda flyttade med Sixten tillbaka till Västerbacken i Anderssvedja.

På samma adress som Erik Anton Lyckman bodde bl.a. Hanna Lyckman (f. 1890) som gifte sig 21 år gammal med stenarbetaren Erik Vilhelm Andersson (f. 1882). De flyttar till Vätöberg. Ett foto med Hanna finns i Alice Jansson i Norstugans album. Erik Anton och Hanna bör ha varit släkt, men jag kan inte ur Församlingsboken läsa ut hur. Inte heller vet vi varför Alice i Norstugan hade hennes foto i sitt album och varför de kände varandra.

Kompl källarbilder